

petitioner öfverflödiga.

Då jag i sådant afseende vidtalade äfven grefve Creutz, svarades, att Högvälborne Herr Grefven förklarar petitioner om grundlagsändringar vara på sin plats för den blifvande komiteen,

Ingen kan hafva något intresse af att arbeta mot strömmen, om det blott kan antagas, att de ådagalagda pretensionerna icke skola hindra medgifvandet af det för ett konstitutionellt lif nödvändiga.

Man stöder sig äfven derpå, att Högvälborne Herr Grefven skall hafva konfererat med Riddarhusoppositionen. Sådane rykten taga modet af dem, hvilka ville sätta sig mot ytterligheterna.

Till anekdoterna hör, att förslaget till en tacksägelse-adress till Sverge i Borgarståndet, var ingifvet af J. A. von Essen, som likväl icke på Riddarhuset assisterat sin compagnon. I borgarståndet förföll förslaget.

Det nyaste är en petition i Prestaståndet om afskaffande af ordnar och titlar för de högvördiga – såsom ogudaktighet. Detta träffade, och Erkebiskopen tillät icke diskussion.

Huru de egentliga landtdagsfrågorna skola afgöras, när petitions-tummeln lagt sig, är svårt att förutsäga. Troligt är, att äfven i dem mycken originel vishet skall framträda. Ovanan att hafva ett ord med i laget, ger folket lust att lysa med det splitternya.

I ett Berlinerblad har jag sett, att de höga herrarne i den Kejslerliga sviten vid hemkomsten roat societeten i Petersburg med anekdoter om vår litenhet. Furst Gortschakoff's inträde genom fönstret hos »Civilguvernören», emedan »köksan» farit af med nyckeln, står naturligtvis främst. När Furst Dolgorukij besökte Erkebiskopen, tog pigan det enda ljuset från Erkebiskopens bord, för att lysa in Fursten, och när denne gick, följde honom Erkebiskopen sjelf med samma ljus i hand. Berlinerbladet hämnar oss med anmärkningen: Detta fattiga folk har dock en konstitution; det vore rikare, om det icke i 50 år lydt under Ryssland. Sådant gör icke god blod.

Generalguvernören lofvade återtaga förbudet mot landtdagsförhandlingarnes diskuterande i tidningarne. Man säger, att detta dock icke tillåtes. Sådane åtgärder äro att beklaga.

Vi hafva meddelat ständerna en tryckt redogörelse för statsverkets tillstånd. Jag tager mig friheten öfversända ett exemplar till Herr Grefven. Fullkomlig öppenhet i denna kitsliga punkt är så god först som sist. Ty thronalets löfte om utvidgad skattebeviljningsrätt, kan icke innebära mer eller mindre, än budgetens öfverlemnande åt Ständerna. Jag föreställer mig, att Hans Majestät måste vara härpå beredd.

Med djupaste Vördnad har jag äran framhärda

Högvälborne Herr Grefvens
aldraödmjukaste tjänare
Joh. Vilh. Snellman

Helsingfors den 10 Oktober 1863.

189 C. G. F. WREDE – J. V. SNELLMAN 12.X 1863
HUB, JVS handskriftssamling

Högädle Herr Senator och Riddare!

Återvänd den 11:te dennes från en till norra och östliga delarne af länet verkställd resa, skyndar jag att besvara Herr Senators ärade skrifvelse

af den 2 oktober och är dervid glad kunna upplysa att mycken öfverdrift vidlåder den af torparen Jakob Johansson Antila afgifna skildring öfver tillståndet inom Alajärvi socken. Utmätningar och auktioner äro inom Alajärvi icke verkställda i större skala än i öfriga socknar; men Alajärvi-boerna höra till dem som såväl i goda som dåliga år, med pockande envishet, yrka på kronans hjälp. Deras sakförare i denna fråga Jakob Antila, är en krångelmakare, som under detta år åstadkommit mycken förargelse inom socken. Åtgärd är emellertid redan vidtagen till förekommande af vidare utmätningar inom ofta nämnde Alajärvi församling.

Sedan Senaten beviljat omsättning af de åt importörerna gifna förskotterna till ett belopp af sextiotusen rubel, hafva utsökningsmålen vid länestyrelsen betydligt minskats, och förklara sig handelsmännen villiga att äfven framdeles lemna allmogen oantastad såvida dem beviljas anstånd med inbetalningen af de förskotter för hvilka de bevisligen åt allmogen utkrediterat spanmål. Beviljar Senaten denna köpmännens anhållan, tror jag mig kunna försäkra att allmogen, utan menliga följder, kommer att reda sig ur det högst brydsamma läge de nu befinna sig uti. Med nästa post afgår länestyrelsens hemställan derom till Kejsrerliga Senaten.

Under min sednast inom länet verkställda resa hade jag fägnaden erfarat att årsvevten utfallit mera tillfredsställande än man vid skördens början vågade hoppas. Den af Länestyrelsen påyrkade import af 20 000 Tunnor säd kan tryggt nedprutas till hälften. Kronofogdarne hafva mycket mistagit sig i uppgiften om årsvevten.

Med fullkomligaste högaktning har jag äran teckna

Högädle Herr Senators
ödmjukaste tjänare
C. G. Wrede

Nikolaistad den 12 oktober 1863.

190 A. ARMFELT – J. V. SNELLMAN 15.X 1863

HUB, JVS handskriftssamling

Rattula den 3./15. October 1863.

Högädle Herr Senator.

Jag har haft äran emottaga Herr Senators bref af den 10: dennes och skyndar att aflägga min förbindligaste tacksägelse för de deruti mig lemnade meddelanden.

Hvarken har jag konfererat, eller tänkt på att konferera med Riddarhus oppositionen, öfvertygad att en sådan Konference ej kunde medföra något resultat. Hos Grefve Creutz har jag aflagt ett besök och dessutom, träffat flere gånger min Svåger Essen och min systerson August Armfelt hos mina döttrar, äfven som hos min broder, och då talat med dem om Landtdagen och dess göranden, men blott conversationsvis. Vid frågan om Petitions-rätten, som flere gånger föreföll, har jag yttrat min öfvertygelse vara att denna tillkommer Ständerna och kunde intet förnekas dem, lika som det ej kunde nekas Regenten den honom tillkommande rättigheten att icke fästa något afseende på de af Ständerna inlemnade Petitioner. Jag förmodade sannerligen ej då att frågan om Motions-rätten och de Periodiska Landtdagarne skulle